

LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENTET
Postboks 8007 Dep
0030 OSLO

Saksbehandler, innvalgstelefon
Torbjørn Kristiansen,

Høringsinnspill - forslag til endringer i forskrift om regulering av svine- og fjørfeproduksjonen

Vi viser til høring fra Landbruks- og matdepartementet datert 18.12.2018 vedrørende forslag til endringer i forskrift om regulering av svine- og fjørfeproduksjonen.

Fylkesmannen i Oslo og Viken ser et behov for endringer i regelverket som regulerer svine- og fjørfeproduksjonen. Vi ønsker oss et regelverk som imøtekommer lovens formål på en rettferdig måte, samtidig som at det skal være lett å forstå og forvalte.

Jordbruksoppgjørets sluttprotokoll fra forhandlingsmøte 16. mai anga mandat for utredningen som ligger til grunn for denne høringen. Hovedformålet med endringen er å redusere tilførselen av smågris, noe som medvirker til store utfordringer i svinenæringa. Det ble satt spesielt fokus på smågrisproduksjon med engangspurker.

Regulering av svineproduksjon

Fylkesmannen i Oslo og Viken mener at det er en svakhet i mandatet og i høringen at ikke andre virkemidler for å regulere tilførselen av smågris til markedet blir omtalt. Vi ser det som naturlig at dersom en ønsker å redusere tilførselen av smågris til markedet, da må en regulere *omsetningen* av smågris. En slik ordning vil være lettere å forvalte, og en trenger ikke å skille mellom produksjons-besetninger, foredlingsbesetninger og formeringsbesetninger. Det reduserer også behovet for stedlige tilsyn, som er utfordrende å gjennomføre på grunn av smittekrav, løsdriftssystemer og stressende (for dyra) håndtering av store dyr. En omlegging til

å telle antall omsatte smågris vil i tillegg kunne bidra til å gi enda bedre sporbarhet på omsetning av husdyr.

Dagens regelverk stimulerer til å få størst mulig kull fra hver purke, en utvikling som gir dyrevelferdsmessige utfordringer. Ved å basere reguleringen på telling av smågris, forsvinner mye av incentivet til å presse kullstørrelsen opp. Det kan følgelig bli bedre økonomi å ha purker gjennom flere kull. En annen svakhet ved å regulere tilførselen av smågris ved hjelp av innsatte purker, er at den ikke tar hensyn til avlsmessig framgang. Norsvins statistikk viser at antall beregna avente per årspurke har økt fra 23,6 til 26,9 fra 2013 til 2017. Dette tilsvarer en økning på ca 14% på fem år.

Vi stiller spørsmål ved forslaget om å regulere smågrisproduksjon ved regulere uttrangering av purker. En død purke er lite verdt. Det kan bli utfordrende å fange opp purker som dør en naturlig død, eller som blir avhendet utenfor kontrollerte former. Slakteriene klassifiserer også slaktegris over 125,1 kg med juranlegg som purker. For kombinertbesetninger kan dette bli en feilkilde da enkelte slaktegris vil bli registrert som purker.

Satser

Statiske satser gir enklere forvaltning og økt forutsigbarhet, men gjenspeiler ikke markedsendringer mellom år (slik denne forskriftsendringen skal påvirke), og heller ikke spesialproduksjoner som har vesentlig bedre økonomi. Eksempelvis spesialproduksjoner på kylling kan ha kr 10 i dekningsbidrag per kylling.

Definisjon av slaktegris

Vi anmoder Landbruks- og Matdepartementet om å benytte anledningen til å harmonisere definisjonen på slaktegris med forurensingsloven, som definerer slaktegris/produksjonsgris som gris over 30 kg. Dette er viktig for at både forurensingsloven, Forskrift om gjødselvarer mv. av organisk opphav og artikkel 13 nr 1 i direktiv 2010/75 EU om industrielle utslipp skal kunne etterleves i henhold til intensjonen. (Det er sannsynlig at enkelte produsenter kommer inn under kravet for BAT, industriell husdyrproduksjon da de i virkeligheten har plass til mer enn 2000 produksjonsgris over 30 kg.) Forskriften definerer slaktegris som gris over 50 kg. Dette er i uoverensstemmelse med EU's regelverk og forurensingsloven som definerer produksjonsgris som gris over 30 kg.

Sanksjonsregler

Når det gjelder sanksjoner, så vil forslag til lave satser for produksjon ut over 20% sannsynligvis medføre flere saker som krever bruk av lovens sanksjoner.

I dag er det adgang til å gi pålegg om tiltak for å bringe den ulovlige produksjonen til opphør, ifølge husdyrkonsesjonsloven § 7. Ifølge § 5 kan en konsesjon gitt i medhold av husdyrkonsesjonsloven trekkes tilbake, ved grove eller gjentatte overtredelser av loven. For å få en klar og effektiv sanksjonsregel for grove eller gjentatte overtredelser av loven hvor produsenten ikke har konsesjon, bør det vurderes å ta inn i § 7 at det også kan ilegges forbud mot svine- og fjørfeproduksjon på en eiendom eller for et foretak, for en viss periode eller inntil videre.

Samarbeidsbestemmelsen i husdyrkonsesjonsloven § 3 (driftsfelleskap)

I høringsbrevet er det pekt på et behov for å endre de standardiserte erstatningssatsene. Departementet viser til Hålogaland lagmannsretts dom av 01.06.2018. Saken gjaldt driftsfelleskap. I husdyrkonsesjonsloven forekommer ikke begrepet "driftsfelleskap". Den aktuelle bestemmelsen er lovens § 3 som angir konsesjonsplikt dersom "to eller flere samarbeider om konsesjonsregulert produksjon i en slik grad at de må anses å ha økonomiske interesser i samme produksjon." Selv om husdyrkonsesjonsloven § 3 ikke er behandlet særskilt i høringsbrevet, ønsker vi å løfte fram et behov for endring av regelverket om driftsfelleskap.

Hålogaland lagmannsretts dom av 01.06.2018 er en av mange saker om driftsfelleskap som har blitt brakt inn for domstolene. Sentralt i disse sakene er den skjønnsmessige helhetsvurderingen som må gjøres i hver sak for å kunne avgjøre om det foreligger driftsfelleskap. Saker om driftsfelleskap er svært ressurs- og tidkrevende for forvaltningen, og for produsentene. Rettssakene bekrefter hvor komplekst og vanskelig dette feltet er.

Fylkesmannen i Oslo og Viken vil påpeke at det er behov for å forenkle dette regelverket. Vi foreslår å sette opp noen konkretiserte produksjonsformer som ikke tillates, i tillegg til den generelle formuleringen i husdyrkonsesjonsloven § 3. Dette vil gjøre rettsstillingen mer forutberegnelig for produsentene, og det vil kunne gi store besparelser i saksbehandlingen hos offentlig forvaltning. Noen av de momentene i helhetsvurderingen som er nevnt i Landbruksdirektoratets rundskriv 2017-16 bør etter vårt syn være forhold som ikke tillates uten konsesjon. Vi foreslår at det inntre konsesjonsplikt etter husdyrkonsesjonsloven § 3 hvor ett eller flere av følgende forhold foreligger, og den samlede svine- eller fjørfeproduksjonen overskrider grensen for konsesjonsfri drift:

- a. Ektefeller eller samboere driver hver sin produksjon
- b. Produksjon finner sted i samme anlegg
- c. Produksjonene har et omfattende maskinfelleskap

- d. Produksjon startes opp på tomt utskilt fra eiendom som driver tilsvarende produksjon
- e. Den ene produsenten foretar eller administrerer størstedelen av arbeidsinnsats i den andre produksjonen

Vi foreslår at en slik regelendring tas inn i bestemmelsen om driftsfelleskap i husdyrkonsesjonsloven § 3.

Med hilsen

Kay Henrik Bucher (e.f.)
seksjonssjef

Torbjørn Kristiansen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent